

N.H.B.

Ne elégedjék meg a máig használt illatszeranyagok készítményekkel!

Vegyen egyszer a:

Les Créations „N. H. B.” márkájú
PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-
SZAJFESTÉK és PARFÖMBÖL

Ha össze fogja hasonlítani, meg lesz lepte ezek elsőbrendűségétől. Hosszu évek tudományos kísérletezései az illatszergyártás művészetének terén tették tökéletessé a

Les Créations N.H.B.

készítményekkel.

Kérje teljes bizalommal: a legjobb drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

A nagy összehajrási forrás: N. H. Balihar, Bucaresti, Str. Selari No. 7.

Ha-gros beszerzési forrás: N. H. Balihar, Bucaresti, Str. Selari 7.

ve találták meg az egyik laguna iszapjában. Egy néger fiút egy 1000 dollárt tartalmazó pénztárca tett boldoggá.

A terepet az elegenitési munkálatok befejezése után vastag humus talajjal borítják a kertesítés céljaira. A kertek, a tervek szerint — így szól az amerikai architektus véleménye — felül fogják mulni Versailles kertjeit. Nem kevesebb, mint 10 ezer kifejlett fát fognak áttelepíteni a kiállítás parkjaiba. S a mocsarak, lagunák, a szemét, a hulladék fölött paradisosomot csinálnak, melynek kertművészete teljes harmóniában fog egyesülni a modern technika csodás alkotásaival.

A kiállítás végleges tervei még nem ismeretesek. Most folyt le a nagy harc a kiállítás bizottság főhadiszállásán, az Empire State Building legfelső emeletén, a „fiatal” és az „öregebb” építészek közt — az utóbbiak javára s így a kiállítás komoly, méltóságos hafást fog kelteni, kerülvén minden — a fiatalok által javasolt — bizarr építkezést.

Megbízható, elegáns és olcsó

ruhát
csak

Silberger Ernő

ujjonnan megnyitott uridivat szabószalonja készít C. Reg. Ferdinand 2/a Dus szövetraktár. Platsintár felett.

Pánfjorov: Eg a Volga. A világháború és az utána következő polgárháborúk keresztülkésül szántották az orosz falut is és amikor újból megindult a napi élet, a ezántás, vetés, aratás: ez a mindennapi élet más volt, mint a faluk háborúelőtti élete. A földesur eltűnt a faluból, földjét felosztották, vagy paragon hevert, a faluban megjelentek a frontokat és a polgárháborukat megjárt parasztek, akiknek szük volt a falu öökké körbenforgó élete, egyes parasztek meggazdagodtak, mások elszegényedtek. Még megjelennek néha az elhagyott vidékeken fekvő falvakban a rablóbandák is. A fiatalok elégedetlen az öregek eddigi életével, szembeállnak szüleikkel és deszkafallal vágják ketté az örök időktől fogva egységes patriarchális orosz kumyhót. Az egész falu hőse Pánfjorov regényének, de részei a faluban megjelenő új csodák is: a traktor, csatorna, valamint a háziállatok, jószágok és a mindent körülvevő hatalmas természet. Pánfjorov regénye filmszerűen vetíti elénk az orosz falu életének a polgárháborúk lezajlásától az ötéves tervig terjedő részét. A hatalmas regény 360 lap. Tamás Aladár pompás fordításában, Pantheon kiadásában 99 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Mose Shertok megvédte a királyi bizottság előtt a Jewish Agency bevándorlási politikáját

Az angol kormány cáfolja az amerikai lapok híradását a palesztinai bevándorlás korlátozásának tervéről. A palesztinai kormány szakreferenssel a királyi bizottság előtt

London, december 3. Az angol alsóház legutóbbi ülésén Ormsby Gore gyarmatiügyi miniszter hivatalosan megcáfolta az amerikai sajtó azon híradását, mely szerint a palesztinai kormány tervezetét készítené arra nézve, hogy a jövőben úgy szabályozzák a palesztinai bevándorlást, hogy bizonyos számszerű arányosság legyen a zsidók és arabok között. A gyarmatiügyi minisztert, mint ismeretes, Czalet képviselő interpellálta meg ez ügyben. A gyarmatiügyi miniszter az interpellációra a következő választ adta:

— A kormány semmilyen tervezetet nem készített a királyi bizottság részére. Nincs tudomásom arról sem, hogy a palesztinai kormány terjesztett volna ilyen szerű javaslatot a bizottság elé.

Wedgwood ezredesnek egyik interpellációjára a gyarmatiügyi miniszter kijelentette, hogy az angol vizsgálóbizottság teljesen független a kormánnytól és jogában áll bármilyen kérdést feltenni a beidézett tanúknak.

Jeruzsálem, december 3. A királyi bizottság folytatta a palesztinai kormány főtisztviselőinek kihallgatását. Így Morris Benett, a kormány földművelésügyi osztályának al-

igazgatója, Douglas Andrews, a vizellató osztály főnöke, továbbá Morley T. Dawe, a föld és talaj-javítási osztály, valamint Humphery E. Bowmann, a közoktatásügyi osztály főnöke tett vallomást a királyi bizottság előtt.

Lord Peel elnök Morris Benetthez intézett első kérdésében a kormány birtokában levő földek méretei felől érdeklődött. Az elnök azzal a megjegyzéssel egészítette ki kérdését, hogy ellentmondó adatok szerepelnek erre vonatkozólag a hivatalos jelentésekben és az egyik adat szerint 179.000, a másik szerint 1.100.000 dunam föld áll a kormány rendelkezésére.

A korona-földek

Benett válaszában kifejti, hogy az első számot magában foglalja a másik, de így sem teljesen megbízhatóak ezek az adatok, mert a kormánynak nincs egészen pontos regiszter a saját földeiről. A földmérésekre és regisztrálására kiküldött tisztviselőknek súlyos nehézségekkel kellett megküzdniük, mert a földeken dolgozó munkások azt állítják, hogy a föld, amelyen élnek, az övék.

Az elnök ezután különböző kérdéseket tett még fel a birtokviszonyokra vonatkozólag.

Miben segíti elő a kormány a kolonizációt?

Douglas Andrewshez a következő kérdést intézi Lord Peel elnök: Mit tett a palesztinai kormány a Jewish Agency kolonizátorikus művének elősegítésére?

Andrews: A palesztinai kormány az ország összlakosságát segíti a föld-kérdésekben. Földkutatásokat eszközöl és támogatja a rehbotti zsidó mezőgazdasági állomást is.

Lord Peel: Lehet-e azt állítani, hogy a kormány tényleges segítséget nyújt?

Andrews: Azt hiszem, igen.

Lord Peel: Vagyis nem felel meg a valóságnak az az állítás, hogy a kormány inkább segíti az arabokat, mint a zsidókat?

Andrews: Ugy van.

A homok-föld, amelyen Tel-Aviv épült

Sir Lauris Hammon bizottsági tag: Elosztás céljából mennyi föld áll még a kormány rendelkezésére?

Andrews: A kormány azon földbirtokait, amelyeket nem művelnek meg, szét lehet osztani.

Sir Rumbold: Az ilyen megműveletlen földek között homokterületek is vannak?

Andrews: Igen.

Sir Rumbold: Olyan minőségű homokföldek ezek, mint amilyen az a föld, amelyen Tel-Avivot építették?

Andrews: Igen.

A tanu arra a kérdésre is igenlő választ ad, hogy ilyen földeknek lehet-e még újabb városokat felépíteni.

A földnélküli arabok

Sir Hoare Rumbold: Mi történt azokkal az arabokkal, akik elvesztették földjeiket azáltal, hogy azok zsidók birtokába mentek át?

Andrews: 664 ilyen arabot újra letelepített a kormány és további 347 esetben vizsgálat folyik.

Sir Rumbold: Mi történt a többivel, akiknek fel kellett adniuk földjeiket?

Andrews: Többen közülük a városokba mentek, mások viszont nem akarnak többé felhagyni. Sokan vannak olyanok, akik jól érzik magukat új helyzetükben és nem óhajtanak visszatérni a földhöz.

Sir Rumbold kérdésére a tanu elmondja, hogy Bet Saan közelében, a virágzó emeki zsidó kolóniák mellett jó földeket osztott ki a kormány az arabok visszatelepítésére. Az arabok azonban nem akarták elfogadni ezt a földet, mondván, hogy a klíma nem felel meg nekik. A valóság az, hogy a vidék éghajlata kifogástalan.

Keveset nyújt a kormány a zsidó iskoláknak

Morley T. Dawe, a palesztinai narancstermelésről tett vallomást a királyi bizottság előtt. Többek között elmondotta, hogy a zsidók birtokában lévő ültetvények területe 153 ezer dunam, az araboké 147 ezer. Kijelentette, hogy a kormány igyekszik előmozdítani a palesztinai narancs-exportot és azon nézetének adott kifejezést, hogy Palesztinát is be kell kapcsolni az angol birodalom vámrendszerébe.

Humphrey E. Bowmann igazgató, a palesztinai iskolahálózatról számolt be és vallomásaiban beismerte, hogy a kormány igen keveset nyújt a zsidó iskolaszervezeteknek. A kormány szubvenciója a zsidó iskolák költségvetésének egy egészen kis részét fedezi csupán. A zsidó iskolák nevelő-munkája viszont igen szép eredményeket mutat fel.

A héber nyelv és palesztinai iskolák

Prof. Reginald Copeland: Miért nem tanítják a kormány palesztinai iskoláiban a héber nyelvet, holott a héber Palesztina hivatalos nyelve?

Browmann: Csak egyike a hivatalos nyelveknek.

Prof. Copeland: Miért nem vezetnek be az

Munkás Mozgó

Csütörtökön 3, 6 és 9, pénteken 3—6-ig egy előadás, este kulturelőadás, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órakor:

I.

Biborban, bársonyban
Operett filmkláger.

Fősz.: KAY FRANCIS és GEORGE BRENT.

II.

A fekete szoba titka
BORIS KARLOFF-ai. Erős idegzetűeknek.

arab gyermekeket a héber nyelv ismeretébe, holott a héber iskolákban tanítják az arabot?

Browmann: Elismerem, hogy ez nincs rendjén.

A tanu elmondotta még, hogy a zsidó gyermekeknek száz százaléka jár iskolába, míg az arab gyermekeknek csupán 28 százaléka.

Shertok a bizottság előtt

Jeruzsálem, december 3. Mint jelentettük, hétfőn Mose Shertokot, a Jewish Agency politikai osztályának vezetőjét, hallgatta ki a királyi bizottság. Shertok a Jewish Agency és a palesztinai kormány együttműködésével foglalkozott és elpanaszolta, hogy a kormány csak kevés lehetőségeket nyújt a zsidó bevándorlás számára. Kijelentette, milyen jelentős szerepet játszott a zsidó bevándorlás az egész ország fejlődésében. A redukált bevándorlási lehetőségek illegális bevándorláshoz kell hogy vezessenek. Ezzel kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy az összes illegális zsidó bevándorlók egyedül fenn tudják tartani magukat és nincsenek ráutalva közlegyre. De állandóan abban a veszélyben forognak, hogy kiutasíthják őket az országból. Ezért nem hozhatják Palesztinába hozzátartozóikat.

Az illegális bevándorlók

Lord Peel: Mint a mandátumban elismert és a kormánnyal együttműködő testület képviselőjéül kérem, hogy azonosítja-e magát az illegális bevándorlással?

Shertok: A Jewish Agency óvta az embe- reket az illegális bevándorlástól, de senki sem kér engedélyt az ilyesmihez.

Lord Peel: Miért nem támogatta a Jewish Agency a palesztinai kormányt az illegális bevándorlás leküzdésében?

Shertok: Ez az illegálisoknak kiutasításához és számos egzisztencia megsemmisítéséhez vezetett volna.

Lord Peel erre kijelentette, hogy a válaszal nincs megelégedve és hangsúlyozta, hogy nem kapott feleletet a kérdésre.

Shertok: Kérem, helyezze magát a Jewish Agency helyzetébe.

Lord Peel: Kérem, ne tegyen ilyen összehasonlításokat. Ön világos feleletet kérek arra nézve, hogy a Jewish Agency helyesli-e az illegális bevándorlási politikáját?

Shertok: Igen.

Shertok ezután a zsidó munka elvéről beszélt, majd keddre napolták el kihallgatásának folytatását.

Újból mozgolódnak a terroristák

Jeruzsálem, december 3. Az arab terroristák újból mozgolódnak. A jeruzsálemi óvárosban vasárnap súlyosan megsebesítettek egy Josef Hamburger nevű zsidó tejkereskedőt. Tizenöt perccel később két szefárd zsidóra löttek rá az óvárosban, de a golyók célját tévesztették. Hétfőn Haifában súlyosan megsebesítették Beer Bernhard hatvanéves zsidót, aki Lengyelországból vándorolt be. Tulakarennél egy fegyveres terrorcsapat feltartóztatott és kirabolt tíz autót, melyekben zsidók és arabok ültek.

Az arab terroristák vasárnap támadást intéztek a Nur el Sems-ben lévő börtön ellen, hogy kiszabadítsák a fogságban lévő terroristákat. A rendőrség visszaverte őket. Ludd és Migdal Cedek között fegyveres harc volt az arab terroristák és a rendőrség között. Az arabokat elűzték.

Csak hechserral ellátott finomított

ételolaj

lehet megbízható

כשר

Edelmann A. és Fiai olajgyárban Satu-Mare készül, az ortodox rabbinátus felügyelete alatt a minőségileg is kitünő „Vitamin” ételolaj. Ennél fogva vásárlásainál ügyeljen a hechserra.

Látog a köz

Este tíz óra után város. Minden törvény

Valencia, december 3. Kormány elhagyta a kisváros a világ figyelmébe került. A Bucarest Moment című francia küldött munkatársa érdeklődnek, melynek szigorú spanyol cenzur

Valencia nagyon ke- ben, Spanyolország B Caballero kormány eb te át székhelyét és megkettőzte a város l dák, panziók és a ma va vannak és teljessé lenciában szállást ka- jén szobát sehogysem legánnál szálltam me érezhettem magam: ves közbelépésére el város egyik ősrégi h- jában meghúzódjam. lom talán még nagy- nai Ramblas, vagy a Sol városrészekben. A egyszerű. Valencia a megkettőzte nemcsak egész castiliani men- amellet, hogy Cabal- val és a miniszteriun karával átvonult, itt- lásukat azok az ide- akarják Spanyolorszá-

„Hallgass- ségnek f-

Az így kialakult nem túlságosan kell- és defetizmussal felt- lehetjük itt azt a s- amelyet a világhábo- amely a következő b- kifejezést: „hallgass- ségnek fülei hallhat- Alkalmam volt egy- egyik kapitányával, harcokban megsebes- hadseregnek volt a elveihez hílen, egye- dalom alatt. A besz- volt. Nemcsak a- őszinte ember, har- dolgokat, amelyekr- — Végre — mor- vereink. Embereink már csak vezérek l- Nagyon nehéz a- vezérek és nagyvez- pitány nem csügge- zelemben. Largo Caballero- való megérkezése — A háboru ne- dött, hanem csak-

A háboru jeleg- domborodik ki a- után az összes fé- szállodákban, ahol- ték fel ideiglenes- járatnál van ném- szakai szolgálato- tisztviselők tájé- tóllámpákat sötét- villamosok is kö- ka- j- sötét függöny- mondanom, hogy- egy ilyen, valam- milyen mélyen tr- mikor játékos, k- gasztalan sötétsé- Azt hiszem, fe- beszélni.

Mindedig Vale- szakai bombázás-

Látogatás Valenciában, a köztársasági kormány székhelyén

Este tíz óra után sötétbe borul az egykor vidám spanyolországi kisváros. Minden megváltozott Valenciában, de az évszázados paraszt-törvényszék intézménye tovább folytatja munkáját

Valencia, december 3. Amióta Caballero kormánya elhagyta Madridot és a kormány székhelyét Valenciába tette át, a kisváros a világ figyelmének középpontjába került. A Bucarestben megjelenő *Le Moment* című francia nyelvű napilap ki-küldött munkatársa érdekes tudósítást küld lapjának, melynek sikerült elkerülnie a szigorú spanyol cenzurát.

A tulszofult város

Valencia nagyon kellemes város békében. Spanyolország Bordeauxja: a Largo Caballero kormány ebbe a kisvárosba tette át székhelyét és ezzel négy hét alatt megkettőzte a város lakosságát. A szállodák, panziók és a magánlakások is zsúfolva vannak és teljességgel lehetetlen Valenciában szállást kapni. Érkezésem estéjén szobát sehogysem találtam és egy kollegámnál szálltam meg. Igazán boldognak érezhettem magam: közös barátaink kedves közbelépésére el tudtam érni, hogy a város egyik ősrégi házának padlásszobájában meghúzódjak. A városban a forgalom talán még nagyobb, mint a barcelonai Ramblas, vagy a madridi Puerta del Sol városrészekben. A magyarázt nagyon egyszerű. Valencia autochton lakosságát megkettőzte nemcsak a madridi, hanem az egész castiliai menekültek tömege. Mert amellett, hogy Caballero egész kormányával és a minisztériumok egész tisztviselői karával átvonult, itt ültették fel hadiszállásukat azok az idegenek is, akik nem akarják Spanyolországot elhagyni.

„Hallgassatok, mert az ellenségnek fülei vannak“

Az így kialakult hangulat a városban nem tulságosan kellemes. Aggodalmak és defetizmussal telt a levegő. Ujra feltehetjük itt azt a szomorú atmoszférát, amelyet a világháború alatt éreztünk és amely a következő híres mondásban nyert kifejezést: „hallgassatok, mert az ellenségnek fülei hallhatnak bennünket“.

Alkalmam volt beszélgetni a milícia egyik kapitányával, aki az estramadurai harcokban megsebesült. A rendes spanyol hadseregnek volt a tisztje és szocialista elveihez hűen, egyenruhát cserélt a forradalom alatt. A beszélgetés nagyon érdekes volt. Nemcsak azért, mert a kapitány őszinte ember, hanem mert ismeri is a dolgokat, amelyekről beszél.

— Végre — mondotta — vannak fegyvereink. Embereink mindig voltak. Most már csak vezérek hiányoznak.

Nagyon nehéz megnyerni egy háborút vezérek és nagyvezérkar nélkül, de a kapitány nem csüggedt: bizik a végső győzelemben.

Largo Caballero mondotta Valenciába való megérkezése után:

— A háború nem július 19-én kezdődött, hanem csak most veszi kezdetét.

Az elsötétített város

A háború jellege különösen éjszaka domborodik ki a városban. Este tíz óra után az összes fényeket el kell oltani. A szállodákban, ahol a minisztériumok ültették fel ideiglenes hadiszállásukat, a bejáratnál van némi világosság, hogy az éjszakai szolgálatot teljesítő minisztériumi tisztviselők tájékozódni tudjanak. Az autótámpákat sötét papirossal vonják be a villamosok is közlekednek, de az ablakokat sötét függönyök borítják. Meg kell-e mondanom, hogy milyen szomorú látvány egy ilyen, valamikor élénk város, hogy milyen mélyen tragikus látni ezt a valamikor játékos, kedves várost teljes vigasztalan sötétségben?

Azt hiszem, felesleges erről hosszasan beszélni.

Dörögnek az ágyúk

Mindeddig Valencia megmenekült az éjszakai bombázásoktól. Éjszaka azonban,

mikor minden csendes, hallani lehet az ágyúk dörögését. A terueli front csak 150 kilométernyire van ide, innen bombázzák Alicantet, amit pontosan lehet hallani Valenciában.

Ennek a városnak a lakói nemcsak a július 19-i forradalom, hanem a marxisták és anarchisták közötti véres összeütközés emlékét is őrzik. Az, hogy az utóbbi harcok Largo Caballero kormánya alatt megszűntek, azt mutatja, hogy pillanatnyilag ennek a rivalitásnak vége van, jóllehet az anarchisták elégedetlensége még él és ezt ki lehet érezni a beszélgetésekből.

A kormány Valenciában van, minisztereket azonban ritkán lehet látni. Largo Caballero és del Vayo, a külügyminiszter, állandóan ugyan vannak, vagy Valencia és Madrid, vagy pedig Madrid és az egyes frontok között.

Az autonómisták

A hangulat a városban nagyon harcias. Hallottam anyákat, akik inkább azt kívánják, hogy gyermekeik meghalljanak, semhogy legyőztessenek.

A „Frente Popular“ népszerű ugyan, ha nem is olyan mértékben, mint például Barcelonában, de az autonómisták nagyon sokan vannak. Legszívesebben saját zászlóikat használják, a sárga-lilát, amely soha nem hiányzik a spanyol nemzeti lobogó mellől. Annak ellenére, hogy soha nem volt önálló, a tartomány lakossága önállóan érzi magát. Egyesíteni akarják Ca-

lóniát Castiliával. Valenciából naponta szállítanak municiót, embereket és élelmet Castiliába. Castilia pedig naponta szállítja oda menekültjeit, olykor egész ember-tömegeket, amelyek között nagyon sok a gyermek. Nagyon nehéz megtudni, hogy hol vannak a miniszterek, de ha egyszer Valenciában vannak, könnyen lehet hozzájuk bejutni.

Ősrégi intézmény a vérző országban.

És ebben a Valenciában, amelyet a háború-holnap talán teljesen lerombolt, megmaradt egy dolog, az egyetlen: a paraszt törvényszék. Régi intézmény ez, mely nagyon régi hagyományokban gyökerezik és amit a véres polgárháború ideje alatt is fenntartottak. Minden szerdán délelőtt 11 órakor az ecéla berendezett helységben két ruhába öltözködik nyolc paraszt, hogy a parasztok közötti ellentétek fölött ítéleteket mondjon, úgy, mint ahogy azt tette évszázadok óta, akár volt forradalom, akár nem, akár háború volt, akár béke, akár éhínség, akár bőség....

Nagyon bizarr dolog működésben látni a forradalomban, melynek semmimem tudott ellenállni, ezt az özvívizelőtti törvényszéket, minthogy ha körülötte semmi különösebb nem történt volna.

Egy verző, kétségbeesett, kiengeslyozatlan ország furcsaságai ezek.

Monteoro Rivas

Bucarestben 3 hétig állandóan zsúfolt házak előtt futott:

Moszkva—Shanghai

POLA NEGRI hatalmas sikerű, németül beszélő slágere. Ma, pénteken díszbemutató a ROYAL slágermozgóban.

Franciaországnak és Németországnak van a legfélelmetesebb hadereje

A francia hadvezetőség 8.000.000 ember számára rendelkezik teljes felszereléssel

Párizs, december 3. Franciaország legyőzhetetlen — ezzel a meggyőződéssel tért vissza inspekciós utjáról Edouard Daladier francia hadügyminiszter és újabb 500 millió hitel megszavazását kérte, ami — egyelőre — elegendő lesz arra, hogy az ország Belgium felé néző határát ugyanolyan beton- és acélvédművekkel lássák el, mint amilyenek kelet felől biztosítják a franciák nyugalmát. A Maginot-vonalat déli irányba is kiterjesztik. Így elzárják az utat a Svájc semlegességét megsértő ellenség elől is. Ez a párszáz millió azonban csekélység azokhoz a milliárdokhoz képest, amit a hadsereg új felszerelésére, a motorosításra, a légihaderőre és a flottára áldoz az új büdzsé. Pedig a francia haderő a katonai szakértők már eddig is a világ első, vagy legrosszabb esetben második legerősebb szárazföldi hadseregének tartották.

Ez a roppant erő most nagymértékben megnövekedett olyan módon, hogy a szolgálati időt két évre terjesztették ki, a hivatásos katonák, tisztek és altisztek számát pedig 108.000-ról 144.000-ra emelék. A szárazföldi hadsereg békeállománya így 680.000 főre emelkedett, melyből 400.000 az anyaországban állomásozik, 280.000 pedig a gyarmatokon. A kiképzett tartalékosok száma négymillió, a háború esetén csatasorba állítható katonaság létszáma több mint nyolcmillió. És ami a háború esetén csatasorba állítható katonaság létszáma több mint nyolcmillió. És ami mindennél többet mond, a gigászi hadsereg felszerelése máris készen áll az arsenálokban, a bakancstól kezdve a gázmaszkokig, a puskáig, a gépfegyverig.

Mindaz azonban nem elegendő. A páncél-

autók, a könnyű és nehéz tankok ezreirez újabb ezreket gyártanak, az itégek számát megnövelik és megduplázzák a légihaderőt.

Öt ezer repülőgép

Mostanáig mintegy kétezer repülőgépből állt a francia légiflotta. Ennek a mennyiségnek oroszlanrézét vadászgépek tették, melyek maximális sebessége 360—400 kilométer óránként. Ezekhez járultak a bombavető, kizárólag támadásra használt repülőgépek, melyek jóval drágábbak az előbbieknél, sebességük 290—335 kilométer és négyezer méter magasságot is el tudnak érni. A világ egyik legjobban felszerelt légi hadereje volt a francia már eddig is. Pilótái már a világháború alatt bebizonyították rátermettségüket. Mégis, a német légiflotta nagyméretű kifejlesztése miatt a francia légi vezérkar élén Fécamp generálissal, a légi haderő felügyelőjével, gyengének találta a repülőflottát, a gépek egy részét tulságosan elavultaknak ahhoz, hogy egy modern háborúban komoly szerepet játszhassanak.

Lázás sietséggel új gépeket gyártanak, az eddigieknél is hatalmasabbakat, gyorsabbakat és erősebbeket. A már kipróbált „Morane-Saulnier 405”-ös és „Dewoitine D. 515”-ökön kívül, melyek már repülnek, javában gyártják a legújabb modelleket, mint a „Blériot 710”, a „Marcel Bloch 150”, a „Loire 250” vagy a „Nieuport 161”. Ezek üldöző gépek, egyik-másikuk 500 kilométerre is képes óránként és valamennyi motoros gyorstűzelőágyu-

mig bőrét a nedves és hideg időjárás érdesse teszi. Előzze ezt meg, és meg ma vegyen

A mindennapi bőrápolás Nivea krémmel, bőrét bársonypuhává és üdévé teszi.

val van felszerelve, ami lehetővé teszi számukra, hogy már 800 méter távolságból tűz alá vegyék az ellenséges repülőgépet. Az új légi program legfontosabb része azonban a bombavető csatagépek minőségének fejlesztése. Majd mindegyik repülőgépgyár új csatamodelleken dolgozik. Az Amiot, a Latécoère, Romano, Loire, Bloch és Farman gyárak új bombahordozói 420 kilométerrel repülnek, majd nem kétszer olyan gyorsan, mint a német hárommotoros Junkersek. A légihaderő legénységének és tisztikarának létszámát 40.000 főre emeli az új program s ha elkészül a több mint kétezer új csatagép, akkor a régiakkal és a szükség esetén katonai célokra átalakítható kereskedelmi és turistagépekkel együtt mintegy 5000 egység fölött rendelkezik a francia hadsereg.

Csatahajók

A hadihajókról sem feledkeznek meg az új fegyverkezési program. Hogy ezen a téren kicsoda erőfeszítéseket tesz Franciaország, azt legvilágosabban magának a tengerészeti miniszternek, Gasnier-Duparcnak a szavai bizonyítják.

A francia flotta reorganizálását még George Leygues volt tengerészeti miniszter kezdte el az azóta megszakítás nélkül halad kijelölt útján — mondotta a miniszter. — Egymásután készültek el az újabb és újabb egységek, melyek közül a legutóbbiak kiállják a versenyt bármelyik hasonló, más nemzetbeli hadihajóval. Sőt gyakran felül is mulják őket. Már elkészült a Dunkerque, ez a 26.500 tonnás modern csatahajó, amit azonban még felülmul majd a már építés alatt levő 35.000 tonnás, 385 milliméteres kaliberű ágyúkkal felszerelt „Richélieu” és a még ebben az évben építésre kerülő, ugyancsak 26.000 tonnás páncélos csatahajó, a „Jean Bart”.

— De nemcsak az óriás páncélosok, hanem a kisebb egységek is nagy haladást jelentenek az előzőkhöz képest. Így a 2610 tonnás új típusu torpedórombolók 37 csomóval tudnak haladni annak dacára, hogy ágyúik sokkal gyorsabban tüzelnek, mint az előző lassabb típusokéi. Hozzá kell tennem, hogy ez a 37 csomó csupán a hajó teoretikus sebessége. A praktikumban azonban sokkal nagyobb teljesítményre is képesek. Így a „Le Terrible” nevű torpedóromboló 45 csomóval is haladt már, ami világrekord. Ugyanígy a 6000 tonnás könnyű cirkáló, az „Emile Bertin” a 34 csomó előrelátott sebességgel szemben 40 csomót is tud.

— Ami a tengeralattjáróinkat illeti, Franciaországnak van ma egy minőség, mint mennyiség tekintetében a leghatalmasabb tengeralattjáró flottája.

A flotta, melyről minisztere ilyen bizalommal nyilatkozott, kétszázhat hajóból áll, összesen 700.000 tonnasúlyal, melyből a 89 tengeralattjáróra 84.000 tonna esik. A francia flotta a közelmúltban új parancsnokot kapott, Darlan admirális személyében.

Szárazföldön, tengeren és levegőben egyaránt irtózatossá erőt jelent a francia hadsereg. A németnél is nagyobb és a francia katonai szakértők szerint egy esetleges német-francia háborúból Franciaország kerülne ki győztesen. Ez volt a véleménye Weygand tábornoknak és ezt mondotta a napokban Debeney tábornok is, a francia vezérkar volt főnöke.

— Jelenleg körülbelül egyenlő Németország és Franciaország hadereje — jelentette ki Debeney generális. — Mégis, meggyőződésem szerint, mi kerülünk ki győztesen egy esetleges háborúból.

Erre az eshetőségre azonban nem szívesen gondol az a kiváló öreg katona. Miért?

— Mert ebben a párbajban egyaránt elvérezne a legyőzött és a győztes is — ismert be őszintén.

Nem, háborút nem akar ma senkinek Franciaországban. Miniszter, tábornok, polgár és munkás egyaránt fél tőle. Félt tőle, de felkészül rá. És ma valamennyi francia politikai párt egyetért abban, hogy a fegyverkezés tempóját fokozni kell.

— Értékeztetle hívja össze az igazságügy-miniszter a vezetőügységeket. Bucarestből jelentik: Djuvara igazságügyminiszter december 20-ra értekezletre hívta össze a fővárosba az ország összes ügyészségeinek vezetőit. Az értekezlet tárgytája a január elsején életbelépő új büntetőtörvénykönyv alkalmazására szolgáló utasítások fogják képezni.

Mozgó

9, pénteken 3—6-ig egy előadás, szombaton és 8 és 9 órakor:

I. **Bársonyban** filmmláger. S és GEORGE BRENT.

Szoba titka

Erős idegzetűeknek.

héber nyelv ismeretében, tanítják az arabot? merem, hogy ez nincs

még, hogy a zsidó gyermek jár iskolába, míg csak csupán 28 százaléka.

hertok a bizottság előtt

er 3. Mint jelentettük, kót, a Jewish Agency vezetőjét, hallgatta ki hertok a Jewish Agency mány együttműködésének panaszolta, hogy a korlátosságokat nyújt a zsidó. Kifejtette, milyen jeves zsidó bevándorlásában. A redukált beillesztés illegális bevándorlásának. Ezzel kapcsolatosan az összes illegális ügyedül fenn tudják tartaszenek ráutalva közösen abban a veszélyben fogadják őket az országból. Palesztinába hozzátar-

Az illegális bevándorlók

mandátumomban elismert titkárak testület képgy azonosítja-e magát állással?

A Agency óvta az embe bevándorlástól, de senki-lyesimhez.

em támogatta a Jewish kormányt az illegális ehen?

legálisonak kiutasítási zisztencia megsemmisíté-

elentette, hogy a válasze és hangsúlyozta, hogy a kérdésére

elyezze magát a Jewish

ne tegyen ilyen össze-llágos feleletet kérek Jewish Agency helyesli-ás politikáját?

zsidó munka elvéri be- napolták el kihallgatá-

ozgolódnak a terroristák

ber 3. Az arab terroris-ek. A jeruzsálemi óvályosan megsebesítettek r nevű zsidó tejkereske-ésőbb két szefárd zsi-rosban, de a golyók cőt

Haiában súlyosan meg- rnhard hatvanötves zsi-rgből vándorolt be. Tul-eres terrorcsapat feltar-iz autót, melyekben zsi-

vasárnap támadást in- ben lévő börtön ellen- fogságban lévő terroris-isszaverte őket. Ludd és fegyveres harc volt az rendőrség között. Az

ellátott finomított

olaj

egbizható

Fiatal olajgyárban, az ortodox rabbi- alatt a minőségi- „Vitamin” ételolaj. arlásainál ügyeljen scherre.

Koplalási programot ír elő az új német négyéves terv

A vendégipari főnökök szövetsége az évtrend egyszerűsítésére hívta fel tagjait

Berlin, december 3. (Rador.) A kávéház, vendéglő, bár- és szállodatulajdonosok szövetsége közleményt adott ki, melyben felhívja tagjait, hogy a négyéves tervnek megfelelően egyszerűsítsék az évtrendet. A közvélemény szerint így el lehet kerülni azt, hogy túl sok használhatatlan ételmaradék halmozódjon fel és végét lehet vetni a pazarlásnak, amikor a lakos-

ság nagyrésze bizonyos élelmiszerekben hiányt szenved. Megfoghatatlan — mondja a közlemény — hogy amikor a dísznóhu olyan kismennyiségben kapható, vannak olyan személyek, akik sonkát reklamálnak. A vendéglőknek több halat kell felszolgálniuk. Az évtrend egyszerűsítésével a német népet szolgálják.

A belga külügyminiszter szerint Belgium fenn fogja tartani összes kötelezettségeit

Brüsszel, december 3. Spaak külügyminiszter tegnap kijelentette a szenátusban, hogy Belgium fenn fogja tartani vállalt kötelezettségeit és tagja marad a Népszövetségnek. Mi — mondotta a külügyminiszter — a magyhatalmak sorában kell, hogy helyet foglaljunk, földrajzi helyzetünk folytán is. Belgium úgy Angliával, mint Franciaországgal együttműködik az

európai béke fenntartása érdekében. Lipót király nemrégiben mondott beszédére hivatkozva kijelentette, hogy Belgium nem szakított el semmit és mindig tiszteltben fogja tartani aláírását, bármilyen veszély fenyegetse is. A királyi beszédnek nem lehet olyan értelme tulajdonítani, mintha egyoldalú szerződésfelbontást jelentett volna be.

KÜZGAZDASÁG

Gazdasági riport Targu-Muresről, ahol már biztató reménysugarai jelentkeznek a „prosperity”-nek

Általános beszámoló Targu-Mures közgazdasági életéről

Targu-Mures, december 3. (Az Uj Kelet tud.) Pár évvel ezelőtt — nem is olyan régen, mert a targumuresi gazdasági faktorok még nagyon jól emlékszenek ezekre az időkre — Transzilvániában talán éppen Targu-Mures volt az a város, amely a leginkább learatta az akkori gazdasági konjunktúra gyümölcsseit.

Az általános konjunkturális időknél Targu-Muresnek még helyzeti előnye is volt, mivel a Mures mente, illetőleg ennek a fában gazdag vidéknek a központjában volt és a zakkori fa-hausse anyagokban dúsalkódó vállalatának alkalmazottjai kénytelen-kelletlen Targu-Muresen költözték el keresményeiket, mivel ez esett hozzájuk a legközelebb.

Ezekben az időkben — mondják nekem, mivel sajnos, akkor én sem voltam a város lakója — egy-egy szombat, amikor a muresmenti favállalatok szabadságot alkalmazták, valósággal kiürítették a targumuresi üzleteket a vevők és a targumuresi kávéházakban és szórakozóhelyeken, hosszú és boldog éveken keresztül a szombat estékre táviratilag és telefonon foglalták le az asztalokat.

Amilyen természetellenes volt ez a konjunkturális periódus, olyan természetes volt ennek a reakciója, amely nemcsak az országos gazdasági depressziót hozta magával, de Targu-Mures helyzeti előnyét, helyzeti hátrányra változtatta át.

A Muresmente konjunktúrája semmivé

foszlott, a muresmenti favállalatok kevés és csak a jól megalapozott kivételével összeomlottak és most már csak a leszegényedett egzisztenciák keresték fel ettől kezdve erről a vidékről Targu-Murest, amely be is fogadta őket.

A város gazdasági hátránya pedig szerencsétlen földrajzi helyzetében nyilvánul meg és főleg egy hibás vasutpolitika következtében, amely annakidején a vasúti fővonalból kirekesztette ezt a várost, melyet csak hosszasan és rossz vasúti összeköttetések áldozatai árán lehetett és lehet megközelíteni.

Nem akarok hosszasan elidőzni azoknak az éveknél az ismeretével, amelyekben ezt a várost, Transzilvániának ezt az érdekes fajsúlyú és összeállítási helységét, mint ennek az országrésznek gazdaságilag leginkább agyonnyomott városát ismerték gazdasági körökben.

Tény az, hogy éveken keresztül nemcsak a nagyipari vállalkozások megbízottai, de a kisebb országos kereskedelmi vállalatok képviselői is messze elkerülték Targu-Murest, amely szemmel láthatólag letargikus nincstelenségbe sülyedt.

Ez az állapot azonban — szerencsére — csak muló volt, mint ahogy azt, egy közelebből elkövetkező gazdasági „prosperity” előjelei mutatják.

Egy város közgazdasági élete

Rövid sétánk Targu-Mures gyáripárán, kereskedelmének és kisiparának illetékes faktorai között, akikkel kisebb-nagyobb beszélgetést folytattunk, azt bizonyítják, hogy ez a város ismét a legjobb uton halad a gazdasági fellendülés felé.

Korai lenne természetesen ujjongani, mert egyelőre csak ott tartunk, hogy a város közgazdasági élete elérte a deficités évek után a rentabilitást, de ez a tény is nagy eredményt jelent az utóbbi évekkel szemben és új reményekre jogosít.

Birálat a CAPITOL premierjéről.

„Lányok egymás között”

Nem szoktunk dicsőítményeket filmekről írni, de Deval világhírű regényének filmváltozata előtt meg kell hajtunk zászlonkat. E film a „Vágyak filmje”. Az erotikus vágy legfinomabb kifejezője, ragyogóan megjátszva Danielle Darrieux által, aki élete legjobb szerepét játssza.

E filmet határozottan minden intelligens embernek látnia kell. Ragyogó! Kifogástalan, tökéletes!

K. I.

Nehéz lenne egy rövid cikk keretében felvázolni a város egész közgazdasági életét és így inkább csak futólagosan érintjük annak egyes faktorait.

Valamikor az volt a város vezetőinek elgondolása, hogy Targu-Muresből Transzilvánia egyik gyáripari centrumát fejlesszék ki.

Nehéz lenne most már az elmúlt évek ködbevesztő távlatából visszatekinve megállapítani, hogy milyen akadályok merültek fel ennek az elgondolásnak a keresztülvételénél, főleg talán a már előbb említett hibás vasúti politikát lehet kárhóztatni, amely kikapcsolta az ország központi vasúti hálózatából ezt a várost, tény azonban az, hogy a nem messze fekvő Medias, a kis transzilvániai szász város szemünk láttára, terebélyesedett, gyarapodott és fejlődött ki az országrész ipari centrumává, míg Targu-Mures gyárait egyik kezünkön is elszámolhatjuk.

Jelentőségben vezet a targumuresi gyárak között természetesen a Targu-Mures és Vidéke Cukorgyár Rt., amely kocka és kristálycukor termékeivel, kiváló minőségével már országos hírnevet vívott ki magának. Sok száz munkást és tisztviselőt foglalkoztat ez a gyár, amely éppen az elmúlt hónapokban emelt hatalmas épületeket, melyek tisztviselőlakások és étkezdéknek, nemkülönben gyárépületeknek szolgálnak. A gyár vezetésének minden gondja Kramer Sándor vezérigazgatóra hárul, aki energiával és rátermettséggel látja el ezt a jelentős közgazdasági posztot.

Mellette jelentőségben a targumuresi Bőripartelep kell említeni, amely rövid néhány év alatt az ország egyik legjelentősebb bőrgyárává nőtte ki magát és főleg a kesztyűk előállításában specializálta magát. A kesztyűk mellett azonban a bőripartermékek egész sorozatát állítja elő ez a gyár, amely szintén a tisztviselők és munkások egész légióját foglalkoztatja és amelynek vezetése Schwartz Dezső, Grünwald Károly és Rosenberg Manó igazgatók szakavatott kezeiben összpontosulnak.

A Targu-Muresi Leszámitolóbank érdekességébe tartozó Göztéglá- és Cserépgyár, nemkülönben a Nussbaum Fivérek országosan ismert „Victoria” üzemei és a Bürger vegyszeti gyár, amelyet Bürger Alberten kívül fia Bürger Dezső vezet, továbbá a Székely és Réti bútorgyár, amelynek bútorai már országos hírnévként örvendenek és amelynek tulajdonosa Réti Ernő és Székely József kezében van és rátermettséggel irányítják a vállalatot, emelkedett még ki a város szorosan vett gyáripárából.

A felsorolt vállalkozások mellett természetesen igen sok kisebb-nagyobb ipari vállalkozás halad a legjobb uton a város gazdasági jelentőségének fellendítése érdekében.

A gazdasági életben régi szerepüket ismét visszanyert faktorai: a bankok is hozzájárulnak természetesen a város gazdasági életének felfrissítéséhez. Az országosan vezető pozíciót betöltő Banca Ardeleana targumuresi fiókja éppen az elmúlt hetekben kapott új vezetőt Kassovits Jakab igazgató személyében, aki azonban már évtizedek óta a bank főtisztviselője és régen kiérdemelte már ezt a kitüntetést. A Targu-Muresi Leszámitolóbank, amelynek élén Réder Ferenc vezérigazgató, a közmert bankszakember áll, most egy érdekes betétakcióját kísérelte meg és nem kétséges, hogy a jövővi bankintézet, amelynek Mediason és Reghinben is fiókjai vannak, sikerrel fogja lebonyolítani akcióját. A Targumuresi Takarékpénztár ismét visszanyerte régi jelentőségét, amióta vezetését Wolff Lajos vezérigazgató látja el, kintinó kereskedelmi érzékével és igen nagy szolgálatokat tesz a város kereskedelmének és iparának az Általános Kereskedelmi Bank, amely csak néhány évvel ezelőtt alakult, a helyi kereskedők kezében, de máris a város és környék egyik legjelentősebb pénzintézetévé

nőtte ki magát. Ennek a teljesítménynek a dicséretében Rosenfeld Jenő elnök, aki különben nagykereskedő és mint ilyen a Kereskedő Társulat agilis elnöke és Wégener Kálmán a fiatal, de máris rutinos bankigazgató osztozkodnak.

A kereskedők és kisiparosok kíségetéséig pedig Transzilvánia többi városában a Kishitelbank látja el, amely ezen célkitűzésének maradék nélkül meg is felel. Az intézet vezetése Sennensiebel Béla hitközségi elnök és dr. Erdélyi Emil alelnök, nemkülönben Fritsch József az agilis adminisztratív igazgató kezeiben fut össze.

A közvetítő kereskedelmi faktorai pedig, a nagykereskedők igen tekintélyes számban dolgoznak minden szakmában a targumuresi piacon, hogy csak egy néhány nevet említsünk: Rosenfeld Jenő és József, Hermes Rt., Mercur Rt., Ábrahám és Weiss és mások.

Néhány hónap óta az e cikkben felsorolt közgazdasági faktorok jelentős fellendülést tapasztalnak Targu-Mures kereskedelmi életében és tartós optimizmussal hisznek ennek a jobb sorsra hivatott városnak a gazdasági újjászülésében...

Benczel Béla

Ardelekések

Regia Autonoma CFR, Bucuresti: December 15-én 22.000 speciális tőgy váltótáplá, 1937. január 11-én cca 100 ezer köbméter tőzifa, január 12-én pedig cca 20.000 vagon tőzifa beszerzése.

Oradea városa: December 30-án garantáltan 47 milliárd kalóriát tartalmazó beföldi szénmennyiség beszerzése.

Hadügyminisztérium, Bucuresti: December 5-én gyógyszer, üvegek, kartonpapír és fémdobozok, tábori palackok, ólomcsövek, csomagolási anyagok, ládák és ksarak beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk az egészségügyi igazgatóságnál.

T. Maurele városa: December 19-én 853 méter hosszú vezetékekhez szükséges vascső és szerelési anyag beszerzése.

Timisoara városa: December 14-én a város villamosvasút személyzete szavatossági biztosításának kiadása.

Lazarea községi közbirtokosság (Ciumegye): December 15-én bazaltbánya három évre való bérbeadása. Kiküldési ár 73.000 lej. Óvadék 10 százalék. Információk a közbirtokosság hivatalában.

Tomesti község (Ciumegye): December 7-én 1371 köbméter fenyőfa eladása. Kiküldési ár 100 lej köbméterenként. Óvadék 10 százalék. Információk a Primarián.

Földművelésügyi minisztérium, Bucuresti: December 15-én hunedoaramegyei bucovinai közbirtokosság tulajdonát képező Bistrá Ramitea erdőből 176.92 hektár területen fekvő cca 109.467 köbméter kitévő bükkfaanyag eladása. Óvadék 76 ezer 700 lej. Információk a bucovinai erdőigazgatóságnál, cuji erdőfelfüggetlésnél és a hategai erdőhivatalnál.

Zalau városa: December 15-én 3030 bükkfa eladása. Hivatalos becslés 250.000 lej. Óvadék 25.000 lej. Információk a zalau városi tanácsánál és zalau erdőhivatalnál.

Sihlsoara erdőfelfüggetlés: December 16-án 10.782 szál lábonálló fenyőfa eladása. Kiküldési ár 201.000 lej. Óvadék 10.000 lej. Információk a timisoari erdőigazgatóságon.

Sarmas község (Muresmegye): December 8-án cca 2836 köbméter kitévő 4320 szál fenyőfa szabadkézből való eladása. Óvadék 31.600 lej. Információk a sarmasi községhez és a toplitai erdőhivatalnál.

Számos női bajnál reggel éhgyomorral, félpohányi természetes „Ferenc József” kesztyűvel végtelen nagy megkönnyebbülést szenvedett, hogy a belek tartalmát felhigítja és akadálytalanul kiüríti, azonnal az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

Fővárosban jól bevezetett fogorvosi műterem

fogorvost keres

társas viszonylatra. Itteni letelepedés esetén külön, saját rendelőt is tarthat lakásán. Ajánlatok „70.000” jellegre Administrația Ziarelor Provinciale, Bucuresti I. Str. Vânători 8.

Har... jug... lá

Az új egyet...
a küldöttek

Cluj, december...
fogadta tegnap...
esehszlovák képv...
degek országaink...
ték ez alkalomból...
diszben ünnepi...
antant államok...
nagy tömeg hull...
körül. Az állam...
egyházi hatóság...
notabilitásai, a r...
fogadására. Regg...
resti gyorsasal Clu...
tes miniszterelnök...
iparügyi miniszte...
miniszter. A kom...
15 perccel jogos...
kal feldiszitve ber...
vonat. Dr. Drag...
nyelven üdvözölte...
komás fogadótermé...
vetkeztek. A csehs...
selők, valamint a...
autóba ültek és a...
Cogalniceanu uccá...
kezdését vette az

Ünnepély...
temi épít

Ez az épület, am...
nyitotta meg kapu...
átalakított helyisége...
Dél előtt 11 órakor...
ség. Stefanescu Gos...
folásig megtöltö...
szólásra és előbb r...
ven üdvözölte a ve...
román nép barátsá...
jogszólva, mint a...
ben. Kifejtette, hog...
a háboru utáni ke...
szalak fűzik egymá...
Történelmi visszap...
a barátságunk a gy...
vendégeket a román...
Kifejtette ezután, h...
érdekel teszik szil...
mint holnap egym...
béke érdekében. Ki...
világ eszméje s nem...
érvényesült a három...
megállapításánál.

Ezután két román...
hallgatói, jugoszláv...
téztek üdvözölő beszéd...
rekhez, majd Kosta...
szenátus elnöke eme...
cia nyelven beszéde...
kifejté, hogy a kis...
sérthetetlenek és et...
fog eltérni a három...
visszapillantással ha...
regi barátságát és...
hogy Közép-Európa...
megváltozhatatlannak

A kisar...

Ezután dr. Brdik...
ugyancsak francia ny...
dott, amely mindvég...
a hallgatóságot. A...
barátság megvolt a h...
dotta — amelyet csa...
litikai perspektiva m...
és teszi a jövőben is...
tegyék ezt a hármas...
hivatva szolgálni Ben...
II. Károly király és...
togatása is. A csehsz...
viselők is ennek kihar...
száze Bucarestben és

OLLA
GUMMI

Preservatív! Egészsége érdekében ne fogadjon el „OLLA” helyett más gummit, mert azok értéktelen imitációk. „OLLA” hiszsonhat állam egészségét óvja.

regényének filmvált...
Az erotikus vágy...
Ragyogó! Kifogástal...
K. I.

tek a teljesítménynek...
Jenő elnök, aki...
kedő és mint ilyen...
agilis elnöke és Wég...
al, de máris rutinos...
kodnak.

isiparosok kíségetés...
többi városában a...
amely ezen célkitű...
kül meg is felel. Az...
ensieB Béla hitközsé...
lyi Emil alelnök, nem...
szef az agilis admi...
zeiben fut össze.

kedelm faktorai pedig...
gen tekintélyes szám...
szakmában a tárgya...
csak egy néhány ne...
Jenő és József...
Rt., Ábrahám és

ez e cikkben felsorolt...
nk jelentős fellendü...
gu-Mures kereskedel...
s optimizmussal hisz...
orsra hivatott város...
születésében...

Benczel Béla

December 3-án garantál...
át tartalmazó beföld...
ése.

Bucuresti: December...
gek, kartonpapír és...
palackok, ólomcsövek...
ládák és kcsarak be...
szálak. Információk az...
ságnál.

December 19-én 853...
hez szükséges vascső...
zerése.

December 14-én a város...
ete szavatossági bizo...
t.

szirtokosság (Cincme...
bazaltbánya három...
Kiküldési ár 73.000 lej...
információk a közbirtó...

memégye): December...
nyófa eladása. Kiküld...
terenként. Övedék 10...
Primarián.

szisztérium, Bucuresti...
baramegyei bucovinai...
onát képező Bistră...
hektár területen fele...
rt kiterjedő búkkfaanyag...
700 lej. Információk...
atóságánál, cluj-i erdő...
tegi erdőhivatalnál.

ber 15-én 3030 búkk...
becslés 250.000 lej...
mációk a zalau-i vá...
hivatalnál.

gyűlés: December...
álló fenyőfa eladása...
lej. Övedék 10.000 lej...
erdőigazgatóságon.

szegye): December...
ert kiterjedő 4320 szál...
való eladása. Övedék...
a sarmasi község-hí...
vatalnál.

al reggel éhgyomorra...
„Ferenc József” ke...
megkönnyebbülést sze...
ek tartalmát felhívja...
i, azonkívül az emész...
enyegesen előmozdítja.

szettett fogorvosi mű...
m

st keres
teni letelepedés ese...
löt is tarthat laká...
" jellegű Adminis...
nciale, Bucuresti I...
tori 8.

Harminc cseh és harminc jugoszláv képviselő látogatása Clujon

Az új egyetemi épületben és a Nemzeti Színházban ünnepélyt rendeztek a küldöttségek tiszteletére. A csehországi szociáldemokrata képviselők látogatása a cluj-i szakszervezeti székházban

Cluj, december 3. Fényes külsőségek között fogadta tegnap Cluj városa a jugoszláv és csehszlovák képviselőket. Az állomást a vendégek országainak nemzeti színeibe öltöztették ez alkalomból és az egész város lobogó-diszben ünnepi hangulatban fogadta a kisantant államok képviselőit. Már kora reggel nagy tömeg hullámzott az állomás épülete körül. Az állomáson a polgári, katonai és egyházi hatóságok képviselői, valamint Cluj notabilitásai, a román nőszövetség, az iskolák és a konzuli kar vonultak ki a vendégek fogadására. Reggel 9 óra 30 perccor a bucaresti gyorsal Clujra érkezett Incul't helyettes miniszterelnök, Pop Valer kereskedelmi és ipariügyi miniszter és Nistor közunkügyi miniszter. A kormányférfiak üdvözlése után 15 perccel jugoszláv és csehszlovák lobogókkal feldisziperobogott a képviselőket hozó vonat. Dr Draganu polgármester francia nyelven üdvözölte a vendégeket, majd az állomás fogadótermében a bemutatkozások következtek. A csehszlovák és jugoszláv képviselők, valamint a cluj-i notabilitások ezután autókba ültek és az egyetem újonnan épült Cogalniceanu ucai épületéhez hajtottak, ahol kezdetét vette az ünnepélyes fogadtatás.

Ünnepélyes fogadtatás az új egyetemi épületben

Ez az épület, amely most első alkalommal nyitotta meg kapuit, káprázatos eleganciával átalakított helyiségeivel külön meglepetés volt. Dél előtt 11 órakor vette kezdetét az ünnepély. Stefanescu Goanga rektor a természet zsufozásra és előbb román, majd francia nyelven üdvözölte a vendégeket. Hangsúlyozta a román nép barátságát és szeretetét ugy a jugoszláv, mint a csehszlovák néppel szemben. Kifejtette, hogy ez a barátság nemcsak a háboru utáni keletű, hanem évszázados szálak fűzik egymáshoz ezt a három népet. Történelmi visszapillantással esetele ennek a barátságnak a gyökereit és biztosította a vendégeket a román nép tartós barátságáról. Kifejtette ezután, hogy e három nép vitális érdekei teszik szükségessé, hogy ugy ma, mint holnap egymás mellett maradjanak a béke érdekében. Kijelenti, hogy a civilizált világ eszméje s nem pedig erőszakos politika érvényesült a három ország mai határainak megállapításánál.

A vendégek felszólalásai

Ezután két román diák, a cluj-i egyetem hallgatói, jugoszláv, illetve cseh nyelven intézkert üdvözlő beszédet a vendég parlamenterekhez, majd Kosta Kumanedi, a jugoszláv szenátus elnöke emelkedik szóására és francia nyelven beszédet tart, amelynek során kifejtji, hogy a kisantant államok határain sérthetetlenek és ettől az elvtől soha nem fog eltérni a három állam. Szintén történelmi visszapillantással hangsúlyozza a három nép régi barátságát és azon meggyőződésüket, hogy Közép-Európa békéjének szempontjából megváltozhatatlanok a háboru utáni határok.

A kisantant és a bolsevizmus

Ezután dr Erdők csehszlovák képviselő ugyancsak francia nyelven izzó beszédet mondott, amely mindvégig hatása alatt tartotta a hallgatókat. A jugoszláv, cseh, román barátság megvolt a háboru előtt is — mondotta —, amelyet csak kimélyítették. A politikai perspektiva még szükségesebb tette és teszi a jövőben is, hogy minél mélyebé tegyék ezt a hármas barátságot. Ezt volt hivatva szólni Benes bucaresti és Ofelsége II. Károly király és Mihai vajda prágai látogatása is. A csehszlovák és jugoszláv képviselők is ennek kihangsúlyozására gyilktek össze Bucarestben és most Transilvania fő-

városában, hogy együtt ünnepeljék a román néppel egyesülési ünnepüket. Azok, akik a mai határok megváltoztatásán dolgoznak, azt állítják, hogy frontot alkotnak a bolsevizmus ellen is. Meg vagyok győződve róla, hogy mi szilárdabb biztosíték vagyunk a bolsevizmus ellen, mint a revizionizmus hívei. Ellene vagyunk a revizionnak, mert meggyőződésünk, hogy az igazság oldalán állunk és hogy ez egyedüli alapja az európai békének. Tudjuk, hogy mindez csak a hadsereg védelmi meg és ezért lelkesedéssel adozunk a három állam hadseregének. Büszkéek vagyunk az önök hadseregére, amely hű szövetségese a miénknek. A mai határok a népek akaratából fakadtak és attól soha nem fogunk eltérni. Mi

Összeesküvést szöttek a diktatórikus görög kormány ellen

A jelentés szerint az összeesküvés komolytalan

Athén, december 3. (Rador.) A görög távirati iroda jelenti, hogy egy volt görög politikus összeesküvést készített elő, amely hivatva volt a kormányt megbuktatni. Tevékenységét leállították. A hatóságok letartóztatták több hivat, akiket az

Égei tenger egyik szigetére internáltak. A szubverzív mozgalomnak nincsenek gyökerei és komolytalan inszenzálnak tekintik. Az összeesküvés résztvevőinek nevét titokban tartják.

Uránia Mozdó
SZENZÁCIÓS FILMET MUTAT BE:
Mexikói kaland
csodás felvételi, izgalmas kalandorfilm, főszerepekben:
Barbara Stanwyck, Robert Young

Zeneszerzők és mozisok harca a hangosfilmek zeneszerzőményeinek tiszteletdíja körül

Kell-e külön illetéket fizetni a hangosfilm kísérőzenéjéért?

Cluj, december 3. (Az Új Kelet tud.) A „Societatea Compozitorilor Romani”, a román zeneszerzők egyesülete, amelynek bugző, sőt tulbugző működéséről már alkalmunk volt megemlékezni e lap hasábjain, ismét hallatott magáról. A hírneves vállalat magánvadióként szerepel abban az igen érdekes perben, amelyet tegnap tárgyalt a cluj-i törvényszék első szekciója Decusara törvényszéki főelőnk emelkete alatt. Vádlottként Eskenázi Solomon, a Select-mozgó, illetőleg a Transilvania filmvállalat igazgatója állott a bíróság előtt, amelynek azt a kérdést kellett eldöntenie, vajjon a moztulajdonosok tartoznak-e a hangosfilmek előadása után a filmben foglalt zeneszerzőményekért külön szerzői honoráriumot fizetni, vagy pedig a zeneszerző, aki szerzeményét ugyancsak busás honoráriumért engedte át a filmgyárnak, nem tarthat igényt további illetményekre.

A dolgok megértéséhez tudni kell, hogy a román zeneszerzők egyesülete üzleti összeköttetésben áll a többi országokban működő hasonló egyesületekkel és így hivatalosan nemcsak a román, hanem a külföldön élő zeneszerzők érdekeit is képviseli. Ezen a címen és a szerzői jogról szóló törvényre való hivatkozással, a társaság fantasztikus be-

vételi forrásokat teremtett magának az országban. Ugyszólván nincs olyan társadalmi és művészi megnyilatkozás, amelyet a zeneszerzők egyesülete meg ne vámolna. Szerzői tiszteletdíj címén fizetni kell a kávé-soknak, bármilyen malacbanda „adná elő” a szerzeményeket. Fizetni kell a bálók és táncosrendezvények után, fizetni kell a koncertekért és ki tudja, talán még a gyászmenet élén haladó zenekar sem bucsuztathatja szomorú melódiákkal a halottat, mielőtt le nem rótta volna tartozását a román zeneszerzők tiszteletreméltó egyesületével szemben.

Hová folynak az összegek? Hogy pontosan mi történik ezekkel a pénzekkel, amelyek végeredményben hatalmas összeget képviselnek, csak az egyesület Bucarestben székelő igazgatósági tanácsa tudna felvilágosítást adni. Ebben az igazgatósági tanácsban igen befolyásos urak foglalnak helyet és így nincs mit csodálkozni azon, ha az egyesület a hatóságok részéről megszemenő támogatásban részesül. Az is nyitva marad, hogy a jelenlegi nehéz transzfer-vizonyok között, hogyan kerülnek a határon túlra azok a tiszteletdíjak, amelyeket a ro-

SZEMÜNKET ÓVJA
KEVESEBB ÁRAMOT
FOGYASZT

szocialista munkásság nehéz helyzetére világszerte és kijelentette, hogy a munkásság kitartó munkája végeredményben meg fogja hozni a demokrácia diadálát. Ezután a küldöttség tagjai megtekintették a székház helyiségeit és hosszasan elbeszélgettek a jelenlévő szociáldemokrata vezetőkkel. Ezután a szociáldemokrata vendégek a Nemzeti Színházba tértek vissza, ahol ekkor vette kezdetét a cseh és jugoszláv küldöttségek tiszteletére rendezett díszelőadás, mely változatos programmal, művészi módon juttatta kifejezésre az ardeali román-ság kultúrtörékeveit.

Külföldi sajtóvélemények

A ma Bucarestbe érkezett összes külföldi lapok méltatják a bucaresti ünnepély politikai fontosságát és a kisantant parlamenti uniójának létrejöttét. Különösen a parlament ünnepi ülésén elhangzott nyilatkozatok keltek nagy benyomást külföldön. Ez az ülés bizonyította, hogy a kisantant mennyire szolidáris és milyen határozottan lép fel a béke érdekében, a békeszerződésék érintetlenül való fenntartásának követelésével. Bucarestben a három parlament küldöttségeinek vezetői elhatározták, hogy a kisantant parlamenti uniójának első értekezletét a jövő év áprilisában tartják meg Belgradban. A jövő hét folyamán kijelölik a három ország parlamentjeinek bizottságait és felvázolják a bizottságok munkatervét.

mán zeneszerzők egyesülete amerikai, afrikai és újzealandi zeneszerzők nevében inkasszál. Ezeket a kérdéseket már a fővárosi sajtó is feszegette, de minden eredmény nélkül, mert mindannyiszor megállapított nyert, hogy az egyesület könyvelése semmilyen ki-vánnivalót nem hagy maga után.

A Karenin Anna melódiái

A Select-mozgóban nemrég került vetítésre a Karenin Anna című film. Az ebben előadásra került két melódiá amerikai szerzője nevében a tiszteletdíj megfizetésére szólították fel a filmvállalatot, majd mielőtt ez a fizetést megtagadta,

szerzői jogbitorlás vétsége címén indít meg az eljárás a vállalat igazgatója: Eskenázi Solomon ellen. A mai tárgyaláson kihallgatták a vádlott igazgatót, aki hosszasan és igen alaposan mutatott rá a zeneszerzők igényeinek alaptalanságára. A zeneszerzők egyesülete képviselőiben dr. C. A. kérte a vádlott elítélését. Hivatkozott arra, hogy a szerzői jogról szóló törvény 11. szakasza értelmében az irodalmi, művészi és zeneszerzőmények kiadási jogát külön kell választani annak előadási jogától: a szerzőt mindkettőért külön honorárium illeti meg. A hangosfilmmel a zeneszerzőmények a filmszalagra való felvételi jogát adják el a gyárnak a zeneszerzők, mint kiadási jogot, — míg az előadás jogáért külön honorárium illeti meg őket.

Eskenázi igazgató jogi képviselője: dr. K. R. rámutatott arra, hogy a kiadás és előadási jog elválasztása nem vonatkoztható a hangosfilmre. Ez az elválasztás egy színpadi műre lehet érvényes, amelynek könyvalakban való forgalomba hozataláért és színpadon való előadásáért külön honorárium illeti meg a szerzőt. Kiadni egy irodalmi, vagy művészeti alkotást amnyit jelent, mint azt a nagyközönség számára hozzáférhetővé tenni, — márpedig a zeneszerzőményeknek filmszalagra való iktatása által az illető szerzemény nem válik hozzáférhetővé a közönség számára. A hangosfilmmel a kiadás és előadás egyazon momentumot képeznek és a filmgyárak bőségesen honorálják a hangosfilmben szereplő kompozíciók szerzőit. A mai idők kiváltságosai ezek a zeneszerzők: a klasszikus szerzők álmolni sem mértek legfőbbkétebb alkotásaikért sem olyan tiszteletdíjakról, amelyek ma egy foxtrottról, vagy egy tangóról kijárnak.

Dr. Clugedanu ügyész vádbeszédében ugyancsak elismerte, hogy a hangosfilm esetében a kiadási és előadási jog nem választható el, mégis a vádlott elítélését kérte arra való hivatkozással, hogy az ország bíróságai nagy többségükben ebben az értelemben döntöttek. Miután a védelem bebizonyította, hogy ebben a kérdésben még nem alakult ki egységes joggyakorlat, a bíróság az ítéletkijáratást hétfőre halasztotta.

mélyen tragi-
ésével. Jakov-
Scherzer, de
jai is: Kanner
ursky asszony,
Burochovits,
házába mene-
ller kisasszony,
pl egy idiota

(—én.)
MUSORA
remier).
matiné).

MUSORA:

gri hatalmas si-
ágláger. Szébb
egyik legnagyobb
világhírű doni
désével. Műsor
világhírű.

MUSORA:

tratokkal: I. Fel-
operett. Lilian
zekkel! Cowboy-
el. III. Híradó.
Kezdet: 3. 6. 9

MUSORA:

teken egy előadás
dás, szombaton és
báronyban. Ope-
és George Brent.
a. Izgalmas dráma
Műsor előtt híradó.

MUSORA:

ber 4.
lemezek, előadás.
nezek. 14.20: Hang-
stea zenekar. 20.30:

na, lemezek, étned.
ások. 13.05: Cigány-
Szimfonikus zene-
Diákféltóra. 17.45:
19.25: Sportközle-
20.05: Enek zongora-
zene. 22.10: Hírek.
24.05: Cigányzene.

lonzene. 19.35: Zon-
yorsírótanfolyam. —
rek, jazz zene. 22.30:

RO
TÉSEK

azó 2 lej, vastagabb
bb apróhirdetés 20 lej.
százalék kedvezmény.
öre fizetendő. Jelige-
bitunk, ha portobélyeg
ve van.

kozok koszthordásra.
ni munkára. Str. Dece-

aleMBER lakást kaphat.
r.

asszony kevés óvadék-
átvételére és kiadására
Cristal festőgyár, Str.

nüvelt urileány, akinek
an állandó és havi 6500
t tisztviselő állása van,
modern férfiúhoz, aki
ban (Targumures) biztos
ővebbet „Mirea“ házasa-
Cluj, Calea Regele Fer-

elután fél 5 órától Str.
helyiségben.

stmény, pasztel és aqua-
n fél 5 órától előrverez-
j, Str. I. G. Duca 3. üzlet-

jejt kóser tehén és bivaly
szállítva is — kaphat
Str. Gen. Poetaa 23.

GÁZKÉPZŐDÉS ellen

számos szer létezik, de csak kevés hat annyira, mint a LEOPILLS. Ez a kizárólag nővény anyagok kivonataiból készült szer a legrövidebb időn belül elmulasztja a kellemetlen jelenségeket.

A leghatásosabb szer gázképződés ellen a

LEOPILLS

Dobozokban 30 és 80 leírni minam gyógyszerárban és drogériákban kapható.

Leopills kizárólag növényi anyagokból készült hashajtó.

HÍREK

Joseph Schmidt

Joseph Schmidt nem tartozik ama szerencsés énekesek közé, akik a külsejükkel, tehát a szemeken keresztül hódítják meg a füleket.

Eppen megfordítva áll nála: hangjának zengő varázsa maradéktalanul el tudja feleltetni külsejének jelentéktelenségét.

De másban is különbözik a többi nagy és divatos tenoristáktól: nemcsak hanganyagának bőségével és lágyágával hódítja meg hallgatóit, hanem leginkább a szívével, amely minden melódiájában, minden áriájában benne lüktet.

Innen van, hogy a kevésbé muzikális fülek és lelkek számára is közvetíteni tudja a zene, a dal, az ének égi varázsát, innen van népszerűsége, mely azonban a legmagasabbrendű művészetet sem nélkülözi.

Joseph Schmidt nemcsak zsidó, de honfitársunk is. Cernautiban született 1905-ben, egy szegény cipész gyermekeként. Már 10—12 éves korában feltűnt csengő hangjával és mint templomi énekes az ottani templom kórusában szerepelt.

Szerencsére idejekorán felismerték hangjának különös szépségét, nagy zenei képességeit és pártfogóinak segítségével Berlinbe megy, hogy ott hangját képeztesse.

1927-ben már a berlini koncerttermekben és dalszínházakban szerepel — egyelőre, mint függönymögötti énekes.

Mint zsidó, főleg, pedig mint „keleti“ zsidó, természetesen még a köztársasági Berlin operaszínpadjára sem kap szerződést, amiben azonban kétségtelven része van annak is, hogy alakja nem alkalmas az előnyös külsőt igénylő operai szerepekre.

A berlini filmszínházak azonban felfigyelnek rá és egy hosszú filmoperákhoz szerződöték, mely megpecsételi sikerét; a „kis“ énekesből világhírű sztár lesz.

Ezután már a világ minden részéből kapja az előnyösebbnél előnyösebb ajánlatokat. Ő azonban Berlinben marad és egymásután öt hatalmas film címszerepét játssza el, óriási sikerrel.

Selymes lágyságu hangja, lírai heve, fájdalmasan gyönyörű melódiái hódítva szállnak végig a világon.

Talán örökre Berlinben marad, ha közbe nem jön a náciuralom. Elhagyja Németországot és előbb Bécsbe, majd Amerikába megy. Ugy Amerikában, mint Bécsben fokozódnak sikerei.

Joseph Schmidt most nálunk fog énekelni. Ebben a kivételes művészi élményben talán sohasem részesülhetett volna városunk közönsége, ha Schmidtet — éppúgy, mint Hubermant — nem vonzotta volna Palesztina földje.

A világhírű énekes nemrégiben Palesztinában járt s ott földet vásárolt szülei számára. Most hazajött Cernautiba, hogy szüleit kivigye s itthoni tartózkodása szolgál alkalmul arra, hogy Románia néhány nagy városában egy-egy estén közvetlenül, a maga fizeta szépségében csillogtassa meg művészetét, büvölje el hallgatóit melódiáival, áriáival és románcaival.

— Időjárás: Csökkenő légnyomás, változó felhőzet, enyhe szél. Változatlan hőmérséklet, enyhe csapadék, különösen az ország déli részeiben.

— Csütörtökön folytatta a vizsgálóbíró Constantinescunak, a szülőgyilkos bucurésti diáknak kihallgatását. Bucurestiből jelentik: A vizsgálóbíró tegnap fejtotta Constantinescunak, a gyilkos diák kihallgatását. A gyilkos büntársainak, a szintén letartóztatott Coco Balanescunak és Dida Solomonnak szerepéről tett vallomást. Néhány nappal a gyilkosság elkövetése után — vallotta a gyilkos — elhatároztam, hogy meggyőm tettemet egy barátomnak. Ezért mentem Coco Balanescuhoz, akit otthon találtam, de utolsó percben meggyőm magam és azt mondtam neki, hogy a szüleit öngyilkosok lettek. Nem hitte el, mire kénytelen voltam megvallani neki az igazat, mert a pénzt neki akartam átadni. Most már sajnálom — folytatta vallomását a gyilkos —, hogy őt is beleavattam a dologba, mert így magammal rántom őt is a sódányák mélyére. Minden pénzt átadtam neki, mert bármikor kaphattam tőle, ha szükségem volt rá. A gyilkos diák ezután elmondta, hogy Coco Balanescu minden tervét ismerte, mindent megbeszített vele. Ezután a vizsgálóbíró újra kihallgatta Ada Solomont is, de a lány tagadta, hogy a gyilkosságról bármit is tudott volna.

— A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltelődése, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc Főzsef“ keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelődések ellensúlyozhatók. Az orvosok ajánlják.

— Porcelláncsempész bandát leplezték le Cernautiban. Cernautiból jelentik: A rendőrség porcelláncsempész bandát leplezett le, akik Maramuresen keresztül mintegy 20 millió lej értékű porcellánárt hoztak be az országra. Az egyik letartóztatott, akiről megállapították, hogy vagyona van, rögtön megbírságotlák ötmillió lejre.

— Módosítják a román atlétikai szövetség alapszabályait. Bucurestiből jelentik: A román atlétikai szövetség január tizenhetedikén tartja meg a rendes évi közgyűlést a fővárosban, amikor alapszabályainak módosítására kerül sor az OETR előírásainak megfelelően.

SERGIE JAROFF

világhírű doni kozákkórusa POLA NEGRI

Moszkva—Shanghai

című németül beszélő hatalmas sikerű slágerében.
Diszbumutató ma, pénteken a ROYAL slágermozgóban.

— Uj jugoszláv-angol kereskedelmi egyezmény jött létre. Londonból jelentik: Az angol-jugoszláv kereskedelmi egyezmény tegnap este közzétett szövegéből kitűnik, hogy Jugoszláviának lehetőségeit adnak a megszállásoknak alávetett árucikkek kontingenseinek felemelésére. Az egyezmény hat hónapra szól.

Vasárnap délelőtt 11 órakor

— December 7-re halasztották a Grosz-ügy tárgyalását. Bucurestiből jelentik: Az illovi törvényszék a Grosz-ügy tegnapra kitűzött tárgyalását december 7-re halasztotta, mivel egyik vádlott nem jelent meg.

— Uj igazgatót neveztek ki az osztrák sajtószövetség elnökévé. Bécsből jelentik: Ludwig, a szövetségi sajtószövetség igazgatóját a sajtókamara elnökévé nevezték ki és Schuschnigg kancellár személyes szolgálatára rendelték ki. Helyébe Walter Adam ezredet neveztek ki a sajtószövetség igazgatójává.

Chanuka-akció 5697

Chanuka-gyertyák eladása

Chanuka-ünnepélyek rendezése. A zsidó iskolák növendékeinek gyűjtése. Társasjátékok rendezése családknál és a zsidó otthonokban biztosítják a

Keren Kayemeth Leisrael

chanuka-akciójának sikerét.

E pici dragéek a legkitünőbb HASHAJTÓ-t rejtik magukban!

E pici dragéek az ARTIN hashajtó dragéei, amelyek bevételre annyira könnyű és kellemes. Az ARTIN rendkívül alkalmas formában egyesíti magában a valóban jó hashajtó minden előnyét: a beleket normális munkára ösztönzi, anélkül, hogy bármilyen kellemetlen mellékhatást vántana ki. Az ARTIN hatása biztos, amellet enyhe, görcsök, vagy hasmenés nem jelentkezik, a belek kiürítése pedig teljes. A szervezet nem szokja meg, úgy hogy állandó használatnál sem okoz bérlenyheséget. Ha székrekedésben szenved, szedjen

A Dr. WANDER ÜZEMEK KÉSZÍTMÉNYE

— Ötvenszázalékos vasuti kedvezmény karácsonykor. Bucurestiből jelentik: A CFR az idén is ötvenszázalékos vasuti kedvezményt nyújt karácsonykor az összes utvonalakra. A kedvezmény december 22-én lép érvénybe, éjjel tizenkét órakor és január 8-án éjjel tizenkét órakor jár le.

— Me d. u. fél 5 órakor kezdődik a 358 értékes festmény, pasztell és rézkarcs árverés. Cluj, Str. Duca 3. üzlethelyiségben.

— Módosítják a román atlétikai szövetség alapszabályait. Bucurestiből jelentik: A román atlétikai szövetség január tizenhetedikén tartja meg a rendes évi közgyűlést a fővárosban, amikor alapszabályainak módosítására kerül sor az OETR előírásainak megfelelően.

— Haggibbor teadélután. A Cristal Palace igazgatósága a Haggibbor sportegyesület javára december 6-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros teadélutánt rendez. A Haggibbor vezetősége és a vigalmi bizottság ezután hívja meg barátait, valamint a cluji zsidó ifjúságot.

— „A metely“ színmű 3 felvonásban írta Eugene Brienx. Rendező Kun Béla. Előadja a cluji munkásműkedvelők, folyó hó 4-én, pénteken este fél 9 órai kezdettel az Épitőmunkás Otthonban. Beépti díj 12 lej.

Szép asszonyok hú barátja a LYSOFORM! Használjon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös fáradtságtól, a rettegést következményektől, hogy védekezzen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a baktériumok, a nem kívánatos csirák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öblítésekkel. A biztos hatása és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható.

— Munkát követelő asszonyok foglalták el egy amerikai város polgármesteri hivatalát. Newyorkból jelentik: Pleasantville polgármesteri hivatalát elfoglalta 77 asszony, akikől megvonták a munkanélküli segélyt. A megfélemlített polgármester és városi tisztviselők elmenekültek. Az asszonyok kijelentették, hogy nem távoznak, amíg nem adnak nekik munkát. Családtagjaik élelmiszereket és párnákat vittek be nekik.

— Eljegyzés. Kaufman Margit és Fuchs Jenő Sighet jegyesek. M. k. é. h.

— Eisikovits Miksa: Chaszid táncok zongorára. Megrendelhető Moravetznél Timisoara vagy bármely zeneműkereskedésben.

— Arvikkatasztrófa Belgiumban. Brüsszelből jelentik: A Heyst sur Mer-i gátat elsodorta az ár. A vasutvonalat is elvitte a víz.

— Hatalmas programot dolgozott ki az Ardeali Zsidó Arvagondozó tárgumuresi átrétegződési bizottsága. Tárgu-Muresről jelentik: Négy hónappal ezelőtt az Ardeali Zsidó Arvagondozó országosan beindított átrétegződési akciója során Tárgu-Muresen is megalakult az Arvagondozó égisze alatt működő átrétegződési bizottság, amelynek elnökévé Réti Ernő gyárparost, vezetésébe dr Löwenstein Lajost, dr Engelberg Dezsőt, dr Lőte Lajost és főtítkárává Benczel Bélát választották. Az átrétegződési bizottság

a Davila Színházban

négyhónapos munkájának eredményeiről és sikeres munkásságáról egy legutóbbi értekezletén számolt be, amelyben egyuttal következő munkaprogramját is felvázolta. Réti Ernő elnök és Benczel Béla főtítkárral bejelentették az átrétegződési bizottság vezetésének és tagjainak, hogy a jövőben a tanoncok elhelyezésén kívül a zsidó tanoncok és segédek számára magánoktatási kurzust szerveznek, amelynek előadóiul máris igen kiváló szellemi és gyakorlati kapacitásokat nyertek meg. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy rendszeres értekezleteket tart a jövőben a zsidó szülők, kereskedők és iparosok bevonásával, amelyekben a kereskedelem és ipar sérelmei is fel fognak vonulni. Végül is a bizottság, amely a zsidó társadalom bevonásával akarja lebonyolítani nagyszabású programját, a szűkebbkörű vezetőségbe Mandl Mór ort. hitközségi elnököt, míg a nagybizottságba dr Löwy Ferenc és Szófer Manó főbbakat, nemkülönben dr Hirsch Simon orvost választotta be.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Világkonfliktussal fenyeget a spanyolországi német csapatszállítás

Német gyarmatot akar csinálni Spanyolországból a Harmadik Birodalom?

Oriási konsternáció Franciaországban ötezer német katona állítólagos Cadixi partraszállása miatt. A német külpolitikai hivatalos cáfolja a partraszállás híreit. Újabb sikereket értek el Madrid körül a kormánycsapatok. Újra bombázták Madridot

Madridi jelentés szerint egy bombavető repülőraj csütörtökön délelőtt 8.30 órakor megjelent a főváros felett és több bombát dobott le. Ezzel kapcsolatban jelenti a Havas, hogy a főváros lakosai most már majdnem állandóan pincékben tartózkodnak s különösen a régi házak pincéiben, amelyek látszat szerint jobban állnak a bombák hatásának. Igen sokan kerestek menedéket a földalatti vasút állomásain. A földalatti ugyanis nem közlekedik néhány nap óta. Az állomások Perronjain ágyakat állítanak fel. A vörös kereszt egyes állomásokon kirendeltségeket állított fel.

Ugyancsak Havas-jelentés szerint tegnap ádáz harc folyt az egyetemi vár körül a polgári kórház és Casa Velasquez között. A kormányerők elfoglalták a Casa Labornak nevezett épületet, amelyet a felkelők valóságos erődíjmenyévé változtattak. Az asturiai dinamitrobbantók és a nemzetközi brigád milíciái, többnyire franciák, németek és lengyelek indultak támadásra. Két tank megkísérelte áttörni a rohamoszlopot, de egyik katona elkezdte énekelni az intencionalét, mire rövid habozás után a kormánycsapatok újabb rohamra indultak, a felkelők tankjait gránátokkal szétrombolták és Casa Labort elfoglalták.

A hadműveletek ma reggel kiújultak Bilbo vidékén is. A kormánycsapatok tüzéségi előkészítés után rohamra indultak és szétzörték a felkelők egyik hadosztályát, amely Vittoriában indult ki, hogy a Villarealban körülrzart felkelőknek segítséget nyújtson. A kormányerők hadállásait Isuchise és Villareal körül megjavították, miután Murus falut elfoglalták. Tegnap este a kormányerők öt kilométerrel meghaladták a Villareal vonalat.

A Havas jelentése szerint a madridi lapok hosszú cikkeiben számolnak be Hans Geimpler volt német birodalmi képviselőnek, a spanyol harctéren bekövetkezett haláláról. Seimpler holttestét Moszkvába szállítják, ahol a Kremlinben lévő Vörös-falban temetik el.

Ugyancsak a Havas jelenti, hogy dr. Fränkel, a nemzetközi brigád orvosa és Regler, a 11. és 12-ik brigádok kormánybiztosa részleteket közöltek a felkelők által az egyetemi vár környékén használt lövedékekből kiszivárgó gázok hatásáról. Az a 10 sebesült, akiket ilyen lövedékek találtak el, mérgezéses tünetekben betegedett meg. A szemüket hályog fedte be, szaglási szervük meg van támadva és arcuk zöld színűvé vált. Anélkül, hogy végleges megállapítást tehetnének az orvosok, azt hiszik, hogy ezek a gázok a „zöld keresztnek” nevezett csoporthoz tartoznak — mondja a jelentés.

Az összes párizsi lapok kommentálják azt a hírt, mely szerint Cadixban 5000 német katona szállt partra. Az Echo de Paris az esettel kapcsolatban így ír:

„Kevésbé érdekel bennünket ennek a hírnem valódsága. Annyi bizonyos, hogy Németország csapatokat fog szállítani Spanyolországba az általa megfelelően tartott pillanatban, mert mos már a tekintélyes forog kockán és nem akar meghátrálni.

Németország gyarmatot akar csinálni Spanyolországból és egyidejűleg restaurálni akarja ellenünk a német világ és ibériai félsziget közötti történelmi kapcsolatokat.

A mi diplomáciánknak ezért mozgósítani kell a világot ilyen fenyegetés megelőzése végett. Különben sem Anglia, sem Olaszország nem néznék jószemmel a félsziget germanizálását.”

A L'Oeuvre ezeket írja: „A helyzet tisztázódni látszik, mivel Franco tábornok azon kérésére, hogy küldjenek neki 3 német divíziót, még válasz nem érkezett, habár a kérés azonnal tárgyalás alá vette a német kormány. Von Blomberg és von Neurath kifejtették a Führer előtt azon véleményüket, hogy ez a nyílt beavatkozási politika igen veszélyes.”

A l'Humanite szerint a német csapatok partraszállása Spanyolországban egyet jelent egy idegen hatalomnak Spanyolország ellen intézett támadással. Franciaországnak le kell szögeznie, milyen politikát vall a támadóharcokkal szemben. Meg kell mutatnia, hogy a népszövetségi alapokmányban foglaltak érvényben vannak.

A fentiekkel kapcsolatban a Deutsche Diplomatische-Politische Korrespondenz rámutat arra, hogy a teljes katonai alakulatok partraszállásáról szóló hír hamis.

De nem szabad senkinek sem csodálkoznia azon, ha a németek, akiket a marxisták megfosztottak létfenntartási eszközeiktől, besoroztatják magukat a felkelők közé. A felelősség azokat illeti, akik jugszutsban nem fogadták el Németország azon javaslatát, hogy mindenféle önkéntessorozást a spanyol hadakozófelek számára tiltsanak be.

Amszterdam, december 2. (Rador). A burzsoi kormány Hollandia által való állítólagos elismeréséről szóló hírek minden alapot nélkülülnek.

Felkelő-jelentés

A sevillai felkelő rádióállomás jelentése szerint a kormánycsapatok támadásait tegnap az összes frontokon visszaverték. Az utóbbi napokban elesett kormánykatonák 80 százaléka idegen volt.

Ugyancsak a felkelők főhadiszállásának hivatalos közleménye szerint a kormánycsapatok Terruel mellett támadásra indultak, de visszaverték őket. Az északi fronton tegnap gyalogsági tűz fejlődött ki. Délen, a

madridi harcvezetésén a kormány támadásait csírájában elfojtották. Egy felkelő repülőgépet lelőtt három ellenséges gépet, három másikat pedig Talavera, kettőt Guadiz környékén lőttek le.

A teneriffai rádió 500-ra becsüli a kormány halottainak számát a felkelők által Santandernél tegnap visszavert támadásban.

A Reuter gibraltári jelentése szerint Algérsziban a felkelők 700 marokkói katonát és munióiót hajóztak be. A felkelők hajói állandóan őrt állanak a szorosban és ellenőrzik a kormány Arnabalmendi nevű hajóját, amelynek fedélzetén állítólag ötmillió pezétát szállítanak a valenciai kormányhoz.

Burgos, december 3. (Rador). A spanyol banjegyek felülbélyegzésére nyújtott határidőt december 8-ig meghosszabbították.

A tagai fronton visszavonultak a felkelők

Madridi jelentés szerint a kormánycsapatok Cordova tartományba felrobbantották a Belmes-Penaroya-vasutvonalat. A városvédelmi bizottság közleménye szerint a felkelő csapatoknak a La Coruna felé vezető ut elvágására irányuló kísérletét megheiusították. A kormánycsapatok Casa del Compt használfva fel kiindulási pontként Carabanchel irányában haladtak előre. A tagai fronton a felkelők visszavonultak. A baszk tartományban a kormánycsapatok meghódították Villa Realt és Vittoria felé haladnak előre. Az asturiai csapatok bevonultak Vilanoba és rendkívül sok fegyvert zsákmányoltak. A kormányrepülőket elpusztították Chismoud mellett egy marokkói lovasosztagot valamint két katonavonatot és 15 német repülőgépet is. Több felkelő központot állandóan bombáznak.

A burzsoi hatóságok közölték az angol hatóságokkal hogy november 30-tól kezdve az egész spanyol tengerpartot az Alicantétól északra eső sávon éjjel-nappal bombáznifogják a nemzeti repülőek. A bombázás azok ellen a hajók ellen irányul, amelyekről feltételezik, hogy a kormány tulajdonához tartoznak.

Nemzeti szocialista puccs készül Danzigban?

Párizs, december 3. A Paris Soir szerint Danzigban közelebről puccsot fognak megkísérelni, mely megszüntetné az összes pártokat és a következő választásokra egységes nemzeti szocialista listát nyújtanak be. A szenátus állítólag az új alkotmány megszövegezésén dolgozik.

Pánikszzerűen hagyják el a tárgyalást a Coroiu-per esküdtjei, mert a bandita büntársai haállal fenyegetik őket

Nincs kizárva, hogy a közvetlenül ítélet előtt álló pert más városba helyezik át

Braila, december 3. Coroiu rablóvezér perének tárgyalása továbbra is igen feszült légkörben folyik. Az esküdték ismételt panaszát emelték, hogy terrorizálják őket. megfélemlítik, sőt halállal fenyegetik. Eddig két esküdt jelentett beteget. Ma az ügyész közölte, hogy mindketten csak urügynek jelentettek beteget és a fenyegetések miatt tartják távol magukat. Emiatt szövetség keletkezett az ügyész és a védelem között. Az elnök csak nehezen tudta lecsillapítani a felzúgott kedélyeket, de megerősítette, hogy a Coroiu-banda tagjai megfenyegették az esküdtteket. Több gyanus egyén kereste fel őket és kijelentették, hogyha Coroiut elíté-

lik, őket és családtagjaikat megölik. Néhány nap óta az esküdték vouakodnak megjelenni a tárgyalásokon. Ma az elnök megnyugtató szavaira mégis helyet foglaltak az esküdték padján. A törvényszék elnöke különben értesítette a történetekről a tábla elnökét és a iasi főügyészt, akiktől azonnali vizsgálat bevezetését kérte. A rendőrség folytonos raziáákat tart különösen az igazságügyi palota környékén és az esküdték lakásai körül. Lehetséges, hogy a per tárgyalását más városba helyezik át, dacára annak, hogy már 12 napja tart. A vád és védelem között éleik vita folyik. A verőket szombatra várják.

KÉRDÉS:

Mi lesz ma?

FELELET:

Ma, pénteken lesz a világhírű H. G. WELLS —KORDA filmremek bemutatója.

HOL?

A Thalia Mozgóban

CIME:

Mi lesz holnap?

**Grandiózus rendezés!
A technika csodái!
A jövő század regénye!**

Baldwin egyelőre nem nyilatkozik

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Újabb párizsi hírek szerint Londonban a fenti okok miatt súlyos politikai válság robbant ki. Az alsóház ma délutáni napirendjét megváltoztatták, hogy Baldwin miniszterelnök rendkívüli fontosságú nyilatkozatot tehessen.

London, december 3. Az alsóház ma délutáni ülését öt órakor nyitotta meg az elnök. Attlee őrnagy, a munkáspárt vezére, azonnal szólásra emelkedett és kérte Baldwin miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék a felmerült alkotmányos nehézségek kérdésében. Baldwin azt válaszolta, hogy ma nincs mit nyilatkoznia. Bár alkotmányos nehézségeről nem lehet beszélni, a helyzet olyan természetű, hogy nem opportunus, ha a kérdés menetének jelenlegi fázisában, intéznek hozzá kérdéseket.

Attlee őrnagy: Biztosítja a miniszterelnök ur az alsóházat arról, hogy mihielyst módjában lesz nyilatkozni fog?

Baldwin azt válaszolta, hogy figyelembe fogja venni Attlee szavait.

Cecil Churchill tette fel ezután a kérdést, hogy biztosítja-e Baldwin a parlamentet arról, hogy semmilyen visszavonathatlan intézkedést nem tesz, mielőtt formális nyilatkozatot tenna a parlament előtt ebben a kérdésben.

Baldwin: Pillanatnyilag nincs mit hozzátennem előző nyilatkozatomhoz. Churchill ur előterjesztését megmondolás tárgyává fogom tenni!

Másfélve készült Constantinescu diák arra, hogy szüleit kiirtja

Bucuresti december 3. Ma délután temették el a fiuk által meggyilkolt Constantinescu házaspárt. A halottaskocsi a Morgue-ból indult. A délután folyamán folytatták Vasile A délután folyamán folytatták Vasile Constantinescu kihallgatását aki öt napja nem evett, nem aludt. Miután ígéretet tettek neki, hogy megváltoztatják a bánásmódot, amiben részesítik, a következő vallomást tette:

— Már másfélve óta gondoltam arra, hogy apámat megölöm. Ellenséges viszonyban éltünk. A gyilkosságot megelőző reggel elrejtettem a fejszét az áyam alá, ahol apám rendszerint délután leült. Délután 4 óra felé, amikor elaludt, kettészeltem a fejét, három csapással, de mivel nem adta ki még akkor sem a lelkét, nyakkendőjével megfojtottam. Akkor belépett anyám és elkezdett sírni. Hátulról erre ráütöttem, majd megfojtottam.

— Hogy a gyilkosság minden nyomát eltüntessem, elégettem a szobában levő és bevéreződött pamlagot. A kémény erősen füstölt, ami feltűnt egyik szomszédunknak. Megnyugtattam azonban, hogy a kéménytűz magától elalszik.

Constantinescu megváltoztatta eddigi vallomását és elmondotta, hogy Coca Balanescunak már a gyilkosság estéjén elmondta, mit tett. Coca tanácsolta neki, mit csináljon a hullókkal és az ő eszméje volt az üstök csináltatása.

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713/929.
10. Telefon: 8-61. Előfű
Havonta 110, negyedévi
évre 600, egészévre 1200
főldre: Havonta 2, né
félre 12, egészévre 20
détések díjszabás szeri
KELET az erdélyi és
dóság egyetlen politika
Cikkünk utánnyomását
rás megjelölésével eng

Az angol

Még nem nyílt a királyi

Kanada bejel

London, december 4. idők furcsaságai közé amely most Anglia el vagy abesszin kérdés Egyetlen ember szerel sága toluit váratlanul égetőben időszerű ké egyetlen ember VIII. akinek házassági ter világhírodalom alapja Amint a legutóbbi jel az Anglia, melyet nem abesszin csapás és a történelmi jelentőségű tott meg hatalmi poz eabb megrázkódtatások kótmányjogi bonyodab VIII. Eduard tervbe v Azzal, hogy az angol a brit alkotmányos a alkotmányjogi szempo oldható kérdést tálat

Az alkot

Heteken keresztül robbant ki az alkotm rály házassági terve különbözőbb hírek k csak a múlt héten köz einőkkel, hogy nőstül amerikai eredetű Mrs aki másfél hónappal A király az alkotm felelő módon cseleke szándékát közölte a miniszternök és k meerevben állást fo tervével szemben. H nisztertanácsot tartó lamennyien egyetért raly házassága ellen many és az alkotm

Csütörtökön regg sajtó közölte apró r kormány közötti vál az első napon megá zet súlyos, de remél hogy a megegyezés csak a lapok ismer kótmányos szokások kialakult joggyakorl

Amennyiben a k zasságot kötne, v mondatát vonná u megtörténik, ugy e rendelni. A jele ban egyetlen ang lalni a kor

Eppen azért, mert király személyének, világ egyetlen birod

A csüt

Az események k következőképpen za Csütörtök délelőt Belvedere-palotába, masával tanácsko okmányok tanulm A yorki herceg és érkezett és a H őzvegy királynét k az alsóház szönye gés. Az alsóház tegnap számunkb

Vigyázat!
Most válassza meg leányét
Josef
Schmidt
December
8-iki hangversenyére
Jegyek: Főteri kioszk és Davila Színház.